

kancelarie rp

kancelarierp.pl

Kancelarie RP to nowa jakość w usługach prawnych. W serwisie baza ponad 200 dokumentów, przyjazny i prosty generator oraz sieć wysoko wyspecjalizowanych prawników dostępnych na wyciągnięcie ręki.

Znak towarowy jako aport

KODEKS | Wspólnik ma możliwość wniesienia prawa własności intelektualnej jako wkładu do spółki zarówno na etapie jej zakładania, jak i w trakcie jej funkcjonowania w ramach podwyższenia kapitału zakładowego.

Nie tylko środki pieniężne (w formie gotówkowej lub bezgotówkowej) mogą stanowić wkład do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Również majątkowe prawa autorskie, prawa z patentu, know-how czy prawa ochronne na znaki towarowe niejednokrotnie przedstawiają wartość, którą można wnieść jako wkład do spółki na pokrycie udziałów w jej kapitale zakładowym.

Wkład niepieniężny

W praktyce obrotu gospodarczego coraz częściej spotykanym sposobem pokrywania udziału jest wniesienie aportu, czyli wkładu niepieniężnego (art. 158 kodeksu spółek handlowych – dalej: k.s.h.).

Ta lakoniczna definicja ustawowa nie precyzuje, czym dokładnie jest wkład niepieniężny. Bardziej szczegółową charakterystykę tego pojęcia wypracowała doktryna. Najczęściej określa się go negatywnie, poprzez przeciwwstawianie wkładowi pieniężnemu wskazując, że aport nie ma charakteru pieniężnego, a więc nie ma postaci określonych znaków pieniężnych i nie ma postaci bezgotówkowej. Poza tym, ze względu na brak wskazania w przepisach kryteriów, które pozwoliłyby na uznanie danego prawa za wkład niepieniężny, w piśmiennictwie dookreślono, że wkładem niepieniężnym jest prawo, które ma określoną wartość majątkową, może być wydzielone z majątku wspólnika i przeniesione na spółkę w celu pokrycia wartości udziałów przysługujących wspólnikowi, które łącznie z wkładami innych tworzą kapitał zakładowy (tak A. Kidyba, art. 158. W: Komentarz aktualizowany do art. 1–300 Kodeksu spółek handlowych. System Informacji Prawnej LEX, 2016.).

Praktyka i doktryna wykształciła tzw. kryteria zdolności aportowej, które powinien spełniać wkład niepieniężny. Należą do nich przede wszystkim:

- możliwość określenia wartości majątkowej prawa,
- posiadanie zdolności bilansowej – możliwość oznaczenia, wycenienia i umieszczenia w bilansie spółki po stronie aktywów,
- zbywalność prawa – oznacza, że przedmiot może być np. przeniesiony na rzecz spółki. Formulowane bywają także wymogi o charakterze dodatkowym, takie jak chociażby zdolność poddania danego prawa egzekucji. Natomiast przepisy wprost wskazują przesłanki negatywne, decydujące o tym,

co aportem być nie może. Należą do nich: prawa niezbywalne, świadczenie pracy lub usług (art. 14 § 1 k.s.h.). Zatem aportem mogą być te prawa majątkowe, które są zbywalne i mogą stanowić element aktywów spółki.

Zdolność aportowa

Biorąc pod uwagę te teoretyczne rozważania, pojawia się pytanie, czym jest znak towarowy i czy taką zdolność aportową posiada, a co za tym idzie, czy może być wniesiony do spółki jako wkład niepieniężny i co o tym decyduje?

Ustawową definicję znaku towarowego określa art. 120 Prawa własności przemysłowej (dalej: p.w.p.), zgodnie z którym znakiem towarowym jest każde oznaczenie, które można przedstawić w sposób graficzny, jeżeli oznaczenie takie nadaje się do odróżnienia towarów jednego przedsiębiorstwa od towarów innego przedsiębiorstwa. Przepis ten jedynie przykładowo wskazuje wyraz, rysunek, ornament, kompozycję kolorystyczną, formę przestrzenną, w tym formę towaru lub opakowania, a także melodię lub inny sygnał dźwiękowy. Zatem znak towarowy jest dobrem niematerialnym.

Aby zmysłowić sobie, czym w rzeczywistości jest znak towarowy i jaką funkcję spełnia, wystarczy przywieść na myśl oznaczenie takich produktów jak chociażby Adidas, Lego czy McDonald's. Trudno o bardziej popularne przykłady w tym zakresie, bowiem są one rozpoznawane powszechnie. Zadaniem takiego oznaczenia jest, aby klienci bezpośrednio kojarzyli je z towarami lub usługami wskazanymi przedsiębiorstw. Dzięki takim samym oznaczeniom na wszystkich produktach marka staje się rozpoznawalna.

Konsekwentnie, pozytywne kojarzenie oznaczeń może sprawić, że klienci chętniej sięgają po produkty danego producenta, co zwykle przekłada się bezpośrednio na jego obroty. To niejednokrotnie prowadzi do sporu pomiędzy przedsiębiorcami używającymi podobnych oznaczeń. Wspomnieć wystarczy spór pomiędzy marką Gucci a producentem obuwia Guccio, lub Chanel a amerykańką, która otworzyła salon piękności o tej samej nazwie, chociaż pochodzącej od jej imienia. Zatem nie powinien dziwić fakt, że znak towarowy może być wartościowym aktywem spółki.

Art. 162 ust. 1 p.w.p. wprost wskazuje, że prawo ochronne na znak towarowy jest zbywalne

i podlega dziedziczeniu, a przepis ten stosuje się odpowiednio do praw z dokonanego w Urzędzie Patentowym zgłoszenia, na które nie zostało jeszcze udzielone prawo ochronne. Wniesienie do spółki aportem prawa do znaku towarowego może dotyczyć wniesienia prawa ochronnego na znak towarowy (zarejestrowany w Urzędzie Patentowym), znaku towarowego zgłoszonego do rejestracji, ale możliwe jest także wniesienie znaku towarowego, który nie został zarejestrowany w Urzędzie Patentowym, jako autorskiego prawa niemajątkowego. Takie prawa do znaku mają wartość majątkową, mogą zostać wycenione i uwzględnione w bilansie spółki.

Sposób wyceny

Szczególną wartością na rynku mogą mieć oznaczenia, które funkcjonują na rynku dłuższy czas, pozytywnie kojarzą się klientom, a co za tym idzie produkty oferowane przez przedsiębiorcę posługującego się danym oznaczeniem, są chętniej kupowane. Budowanie marki jest procesem długotrwałym. Zatem nawiązanie współpracy przedmiotem działalności jest np. działalność gastronomiczna, ze współnikiem, który posiada prawo do znaku funkcjonującego już na tym rynku, może zawoocować pozyskaniem klientów i większą sprzedażą. Należy jednak zadbać o swoje interesy od początku, dokładnie wskazując przedmiot wkładu niepieniężnego i rzetelnie wyceniając jego wartość.

Zgodnie z przepisami, wkład niepieniężny powinien zostać szczegółowo określony w umowie spółki, tak samo jako osoba współnika wnoszącego aport oraz liczba i wartość nominalna objętych w zamian udziałów. Po wniesieniu go do spółki przedmiot wkładu pozostaje do wyłącznej dyspozycji zarządu (art. 158 § 3 k.s.h.). Przy zakładaniu spółki lub rozpoczynaniu współpracy z nowym współnikiem, spółka powinna ocenić korzyści, jakie może odnieść z wniesionego przez niego niepieniężnego wkładu w postaci prawa do znaku towarowego, a najlepiej – również ze względu na odpowiedzialność, o której mowa poniżej – dokonać jego wyceny.

Sama wycena prawa do znaku towarowego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością nie jest obligatoryjna (w przeciwieństwie do przepisów o spółce akcyjnej, które wymagają, aby sprawozdanie

•ZDANIEM AUTORKI

Daria Wojtczak

prawnik w Kancelarii
KSP Legal & Tax Advice
w Katowicach

Istotną kwestią jest to, że odpowiedzialność współnika – zarówno za wadliwy aport, jak i za jego przeszacowanie – ma charakter obiektywny, co oznacza, że jest niezależna od winy, a nawet wiedzy współnika. Nie może on się zatem powoływać na fakt, że nie wiedział o wadzie prawa do znaku towarowego lub że zawyżenie wartości takiego prawa nastąpiło nie z jego winy. Jedynie solidarna odpowiedzialność członków zarządu na podstawie art. 175 k.s.h. uzależniona jest od ich wiedzy i świadomości o przeszacowaniu aportu. ■

zawierające informacje o wkładzie niepieniężnym zostało zweryfikowane przez biegłego rewidenta – art. 311 k.s.h.). Dlatego współnicy sp. z o.o. mają w zasadzie dużą swobodę przy deklarowaniu wartości aportu.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z 22 lutego 1991 r. (III CRN 503/90), które zachowuje aktualność, stwierdził, że sąd rejestrowy przy rozpoznawaniu sprawy o zarejestrowanie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie ma prawa badać wartości wkładu niepieniężnego. Obowiązkiem sądu jest jedynie kontrola zgodności wniesienia aportu z przepisem art. 163 k.s.h., a więc sprawdzenie, czy w umowie spółki oznaczono osobę wnoszącą aport i przyznane za niego udziały. W interesie współników jest jednak, aby aport został poprawnie oszacowany, dlatego że ponoszą odpowiedzialność za wadliwy aport lub taki, którego wartość została zawyżona.

Obciążenie wadą

Jak wynika z art. 14 § 2 k.s.h., w sytuacji, gdy współnik wniósł do spółki wkład niepieniężny mający wady, jest on zobowiązany do wyrównania spółce kapitałowej różnicy między wartością przyjętą w umowie a zbywcą wartością wkładu. Z taką sytuacją możemy mieć do czynienia np. gdy do spółki wnoszone jest aportem prawo ochronne na znak towarowy, a upłynął 10-letni czas trwania tego prawa i nie został on przedłużony. W takich przypadkach prawo obciążone jest wadą, która znacznie zmniejsza jego wartość i przydatność gospodarczą w stosunku do tej, która określona została w umowie spółki. Przy obliczaniu różnicy, którą zobowiązany jest wyrównać współnik, należy mieć na uwadze, że zbywca wartość

wkładu oznacza wartość rynkową, a za dzień ustalenia tej wartości przyjmuje się nie dzień ujawnienia wady, czy zgłoszenia roszczenia, ale dzień objęcia udziału przez współnika (tak A. Kidyba). **Sąd Najwyższy przesądził również w uchwale z 29 października 2009 r. (III CZP 61/09)**, że bieg dziesięcioletniego terminu przedawnienia roszczenia, o którym mowa w art. 14 § 2 k.s.h., rozpoczyna się od dnia wniesienia do spółki z o.o. wkładu niepieniężnego na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym tej spółki.

Odróżnić należy natomiast sytuację, w której współnik celowo dopuszcza się przeszacowania aportu, a więc zawyża znacznie wartość wkładów niepieniężnych w stosunku do ich wartości zbywczej w dniu zawarcia umowy spółki. Odpowiedzialność z tego tytułu wynika z art. 175 § 1 k.s.h. i sprowadza się do obowiązku współnika polegającego na wyrównaniu spółce brakującej wartości, a więc różnicy pomiędzy wartością rynkową wkładu a zadeklarowaną. Co więcej, członkowie zarządu, którzy wiedząc o tym, zgłosili taką spółkę do rejestru, są odpowiedzialni solidarnie. Przepisy wprost zakazują zwolnienia współnika i członków zarządu z takiej odpowiedzialności (art. 175 § 2 k.s.h.). ©

–Daria Wojtczak

RZECZPOSPOLITA

TYDZIEŃ TEMU PISALIŚMY O:

Mateusz Sudowski: Po wypowiedzeniu umowy o pracę z naruszeniem zasady równego traktowania, pracownik ma kilka możliwości ochrony swoich praw i obrony przed działaniem pracodawcy

Artykuł dostępny:
kancelarierp.pl/baza-wiedzy